

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI
ALISHER NAVOIY NOMIDAGI
TOSHKENT DAVLAT O‘ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”

Alisher Navoiy nomidagi
 Toshkent davlat o‘zbek tili va
 adabiyoti universiteti rektori
 Sh.Sirojiddinov

2021 yil “   ”   _____

60111600 – O‘zga tili guruhlarda o‘zbek tili
bakalavriat ta‘lim yo‘nalishining fanlar kesimida
kasbiy kompetensiyalari

JADVALI

T/r	Fan nomi	Fan kodi*	Fan qaysi kursda o‘qitilishi	Fan yordamida egallanadigan zaruriy kasbiy kompetensiyalar
1. Majburiy fanlar				
1.1	Falsafa	302FALS 1 2	1	– dunyoqarash bilan bog‘liq falsafiy bilimlarga tizimli ega bo‘lish, ularni mustaqil tahlil qila olish, kasbiy faoliyatida ularni hisobga ola bilish.
1.2	O‘zbekistonning eng yangi tarixi	302O‘EYT 1 2	1	– gumanitar va ijtimoiy-iqtisodiy fanlar asoslarini, davlat siyosatining dolzarb masalalarini bilish, ijtimoiy muammolar va jarayonlarni mustaqil tahlil qila olish.
1.3	Intellektual va ma‘naviy tarbiya asoslari	302IMTA 1 4	1	– fuqarolik jamiyatining dolzarb masalalarini bilish, O‘zbekistonni rivojlantirish strategiyasiga asoslangan faol hayotiy nuqtayi nazarga ega bo‘lish.
1.4	Xorijiy tillar (tillar bo‘yicha)	302XT 1, 2 18	1, 2	– xorijiy tillardan birida kasbiy faoliyatiga oid hujjatlar va ishlar mohiyatini tushunish, xorijiy hamkorlar bilan og‘zaki va yozma muloqot qila olish; – sharq tillarda muloqot qilish va axborot-kommunikatsiya

				texnologiyalaridan foydalanish ko'nikmalariga ega bo'lish.
1.5	Umumiy pedagogika	302UP 2 6	2	“Bola huquqlarining kafolatlari to'g'risida”gi qonunni; O'zbekiston Respublikasi Prezidentining, Vazirlar Mahkamasining ta'lim tizimini takomillashtirishga oid qaror va farmoyishlarini hamda davlat ta'lim standartlarini mukammal bilish; – o'qitadigan o'quv predmeti bo'yicha darsni tashkil etish metodikasini, pedagogik va kasbiy muloqot nazariyasi va amaliyotini to'liq o'zlashtirish.
1.6	Umumiy psixologiya	302UPS 3 4	3	- yosh psixologiyasi va fiziologiyasini to'liq o'zlashtirish.
1.7	Tilshunoslik asoslari	302TA 1 6	1	– tilshunoslikning fan sohasi sifatida shakllanishi, ushbu sohadagi turli maktablar, olimlarning konsepsiya va ilmiy yondashuvlarini bilish, tilshunoslikdagi yangi yo'nalishlar, tizimli yondashuv usullarini lingvodidaktikaga tatbiq etish.
1.8	O'zbek va rus tillarining qiyosiy tipologiyasi	302O'RQT 1, 2 16	1, 2	o'zbek va rus tillarining qiyosiy tipologiyasini yaxshi bilish, bu bilimlardan lingvodidaktik jarayonda foydalana olish.
1.9	Davlat tilida ish yuritish va monitoring	302DTIY 3 4	3	– davlat tilida ish yuritish va monitoring asoslarini chuqur o'rganish; – me'yoriy-huquqiy hujjatlarni izlash, tahlil qilish va ulardan o'z professional faoliyatida foydalanish ko'nikmalariga ega bo'lish; – ta'lim jarayonining dolzarb muammo va masalalariga doir axborotlarni tahlil qilish, ularga o'z munosabatini bildirish; – vazirlik va idoralarda ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini oshirish, davlat tili to'g'risidagi qonun hujjatlariga

				rioya etilishini ta'minlash masalalarini chuqur bilish.
1.10	O'zbek adabiyoti	302O'A 1, 2 16	1, 2	– o'zbek adabiyoti tarixi, ta'limoti va nazariyalari, yirik namoyandalari, namunalarini bilish, bu bilimlarni o'zga tilli guruhlarda adabiy o'qish fanini o'qitishda qo'llash.
1.11	Hozirgi o'zbek adabiy tili	302HO'AT 1, 2 14	1, 2	– hozirgi o'zbek adabiy tilini yaxshi bilish, jumladan, til iyerarxiyasidagi fonetik-fonologik, leksik, semantik va grammatik sathlarga mansub birliklarning adabiy til uchun me'yor bo'lgan va me'yor bo'lmagan belgi-xususiyatlarini qiyosan o'rganish, tahlil qilish, bu sohadagi munozarali nuqtalarni aniqlash; hozirgi o'zbek adabiy tilining tarixiy ildizlari va dialektal asoslari, adabiy til taraqqiyotini belgilovchi ichki (lingvistik) va tashqi (ekstralingvistik) omillarni bilish, hozirgi o'zbek adabiy tilining sistemaviy va strukturaviy xususiyatlarini mustaqil tahlil qila olish ko'nikmalariga ega bo'lish; – o'zbek tilshunosligining, xususan, fonologiya, grafika, orfografiya, leksikologiya, semasiologiya, morfologiya, sintaksis kabi sohalarining so'nggi yutuqlaridan, shuningdek, jahon va rus tilshunosligidagi muhim ma'lumotlardan o'zga tilli guruhlarda o'zbek tili fanini o'qitishda foydalana olish.
1.12	O'zbek tilini o'qitish metodikasi	302O'TO' M 3,4 18	3, 4	– o'zbek tili va adabiy o'qish fanlari bo'yicha davlat ta'lim standartlari hamda o'quv dasturlariga asoslangan holda nazariy va amaliy o'quv mashg'ulotlari olib borilishini ta'minlash; – o'zbek tili va adabiy o'qish

				fanlarini o'qitish, xorijliklarga o'zbek tilini o'rgatishda zamonaviy pedagogik texnologiyalar, ilg'or va samarali usullarni tanlay olish, amaliyotga tatbiq qilish ko'nikmalariga ega bo'lish; – o'zbek tili va adabiy o'qish fanlarini o'qitish, xorijliklarga o'zbek tilini o'rgatishda innovatsion texnologiyalarni ishlab chiqish va ularni qo'llash; – o'zbek tili va adabiy o'qish fanlariga oid nazariy bilimlarini muntazam takomillashtirib borish, mazkur fanlarning dolzarb muammolarini ilg'ay olish, pedagogik faoliyatida ularni ijobiy hal qila olish.
1.13	Ilmiy va ijodiy ish yozish asoslari	302IIIYA 3 6	3	– ta'lim jarayonida tashkiliy masalalarning, zamonaviy obyektiv baholashning amalga oshirilishini ta'minlash; – o'quvchilarni fanlar bo'yicha olimpiadalarga, turli musobaqalarga, ilmiy konferensiya va festivallarga tayyorlash, ochiq darslar tashkil qilish, fan to'garaklari ishlariga rahbarlik qilish; – ilmiy va ijodiy ish yozish malakasini egallash; ta'limiy faoliyatga oid ilmiy-uslubiy maqola va tezislar, ishlanmalar, tavsiyalar tayyorlash ko'nikmalariga ega bo'lish; – internet tarmog'i orqali o'zbek tili va adabiyoti faniga oid eng yangi ilmiy yutuqlar, ilmiy tadqiqotlar, mahalliy va xorijiy ilmiy-metodik manbalar bilan muntazam tanishib borish.
1.14	Madaniyatlararo kommunikatsiya	302MK 3 8	3	– madaniyatlararo kommunikatsiya, ya'ni turli xil madaniyatlarning ikki yoki undan ortiq vakillari o'rtasidagi aloqaning maxsus shakllarini, o'zaro aloqada bo'lgan

				madaniyatlarning axborot almashinuvi va madaniy qadriyatlarini, boshqa millatlarning madaniyati, dini, qadriyatlari, axloqiy munosabatlari, dunyoqarashi va boshqalarni bilish; - o'zga tili guruhlarda ta'lim oluvchilarning madaniyati, mentaliteti, milliy xarakteri, turmush tarzi, dunyoqarashi, urf-odatlarini, an'analari va boshqalarini ko'p qirrali bilish, ularga o'zbek xalqining madaniyatini samarali yo'llar bilan o'rgatish; - o'zbek tilini dunyo miqyosida targ'ib qilish malakasiga ega bo'lish; - xorijiy mamlakatlarda tashkil qilingan o'zbek tilini o'rgatuvchi kurslarda, o'zbek tili va madaniyati markazlarida faoliyat ko'rsatish malakasini egallash.
1.15	Adabiy o'qish metodikasi	302AO'M 4 10	4	- o'zbek tili va adabiy o'qish fanlari bo'yicha davlat ta'lim standartlari hamda o'quv dasturlariga asoslangan holda nazariy va amaliy o'quv mashg'ulotlari olib borilishini ta'minlash; - o'zbek tili va adabiy o'qish fanlarini o'qitish, xorijliklarga o'zbek tilini o'rgatishda zamonaviy pedagogik texnologiyalar, ilg'or va samarali usullarni tanlay olish, amaliyotga tatbiq qilish ko'nikmalariga ega bo'lish; - o'zbek tili va adabiy o'qish fanlarini o'qitish, xorijliklarga o'zbek tilini o'rgatishda innovatsion texnologiyalarni ishlab chiqish va ularni qo'llash; - o'zbek tili va adabiy o'qish fanlariga oid nazariy bilimlarini muntazam takomillashtirib borish, mazkur fanlarning dolzarb muammolarini ilg'ay olish,

				pedagogik faoliyatida ularni ijobiy hal qila olish.
2. Tanlov fanlari				
2.1.1	Jismoniy tarbiya va sport	302JTS 1 4	1	– sog‘lom turmush tarzi va unga amal qilish zaruriyati to‘g‘risida ilmiy tassavvur hamda e‘tiqodga, o‘zini jismoniy chiniqtirish ko‘nikma va qobiliyatlariga ega bo‘lish.
2.1.2.	Yosh fiziologiyasi va gigiyena	302YFG 1 4	1	– axborot yig‘ish, saqlash, qayta ishlash va ulardan foydalanish malakalariga ega bo‘lish, xalqaro yozishmalarni va elektron aloqalarni olib borish, o‘z kasbiy faoliyatida mustaqil ravishda asoslangan qarorlar qabul qila olishi; – yangi bilimlarni mustaqil egallay bilish, o‘z ustida ishlash va mehnat faoliyatini ilmiy asosda tashkil qila olish.
2.2.1.	O‘zbek orfografiyasi va punktuasiyasi	302O‘OP 1 4	1	– O‘zbek orfografiyasi va punktuasiyasi qoidalaririni bilish va ularga rioya etilishini ta‘minlash; – vazirlik va idoralarda ma‘naviy-ma‘rifiy ishlar samaradorligini oshirish, davlat tili to‘g‘risidagi qonun hujjatlariga rioya etilishini ta‘minlash masalalarini chuqur bilish.
2.2.2	Ilmiy va loihaviy ish yozish asoslari	302ILIYA 1 4	1	ilmiy va ijodiy ish yozish malakasini egallash; ta‘limiy faoliyatga oid ilmiy-uslubiy maqola va tezislar, ishlanmalar, tavsiyalar tayyorlash ko‘nikmalariga ega bo‘lish.
2.3.1	Mutolaa madaniyati va ifodali o‘qish	302MMIO‘ 1 4	1	Mutolaa madaniyatiga, ifodali o‘qish ko‘nikmasiga ega bo‘lish.
2.3.2.	Mutolaa san'anti	302MS 1 4	1	Mutolaa san‘ati yuzasidan ma‘lumotga ega bo‘lish, ifodali o‘qish ko‘nikmalariga ega bo‘lish.
2.4.1	Ritorika	302RIT 1 4	1	Notiqlik san‘ati tarixi haqida ma‘lumotga ega bo‘lish, adabiy

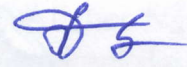
				manbalarni notiqlik mahorati bilan o'qiy olish.
2.4.2	Nutq madaniyati	302NM 1 4	1	Nutq madaniyatiga ega bo'lish, matnlarni ifodali o'qiy olish.

ToshDO'TAU o'quv va tarbiyaviy ishlar bo'yicha prorektori

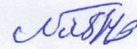
O'quv-metodik bo'lim boshlig'i

Amaliy filologiya fakulteti dekani

"Amaliy filologiya" kafedrasini mudiri

S. Normamatov

V. Nazarov

S. Muhamedova

B. Mengliyev

Ur	Fan nomi	Fan kodi*	Fan qo'ri kartida o'qitilishi	Fan yordamida o'qiladigan zaruriy kasbiy kompetensiyalar
1.1		302XEN.1	1	shayxona bilan bog'liq falsafiy bilimlarga tizimli ega bo'lish, ularni muvofiqlik bilan o'qiy olish, kasbiy faoliyatda ularni hisobga olib olish.
1.2		302XEN.2	1	gumanitar va ijtimoiy fanlar fanlar asoslarini, davlat siyosatining dolzarb masalalarini bilish, ijtimoiy muammalarni va jarayonlarni muvofiqlik bilan o'qiy olish.
1.3		302XEN.3	1	hazirgi va kelajakdagi davlat siyosatini, o'zbekistonni rivojlantirish strategiyasiga asoslangan kasbiy faoliyat nuktasini nazarga olib olish.
1.4	Xorijiy tillar (ular bo'yicha)	302X1 1,2	1,2	xorijiy tillarda bilim kasbiy faoliyatga oid hujjatlar va rahbar tavsiyalarini o'qiy olish, xorijiy hujjatlar bilan og'zaki va yozma muvofiqlik bilan o'qiy olish va ularni talqin qilish va ashorat-kommunikatsiya.